

nio tyrimo rezultatai parodė, kad kultūrinė veikla yra trečia pagal svarbą laisvalaikio praleidimo forma po bendravimo su šeima ir draugais (ją nurodė 42 proc. respondentų). Muziejus lanko šiek tiek daugiau negu pusė (53 proc.) Lietuvos gyventojų. Manančių, kad muziejai yra labai reikalingi, ir patenkintų jų veikla buvo tik 44 proc. respondentų. 42 proc. pažymėjo, kad yra patenkinti ne viskuo, o 9 proc. buvo daug kuo arba visiškai nepatenkinti. Kai kuriuos muziejų lankymo motyvus atskleidžia atsakymai į klausimą, kas galėtų žmones paskatinti dažniau lankyti muziejuose. Pirmąją vietą (net 49 proc. atsakymų) žmonės teikia reklamai ir informacijai apie muziejų ekspozicijas, kaip pagrindinei paskatai dažniau lankyti muziejus.

► Antroje ir trečiojoje vietoje yra motyvai, minimi beveik vienodai – dažniau atnaujinamos ar keičiamos ekspozicijos (33 proc. atsakymų) ir mažesnės bilietų kainos, lengvatos neįgaliesiems žmonėms, pensininkams, moksleiviams (31 proc.). Ketvirtojoje vietoje – geresnė muziejų materialinė padėtis, jaukesnė aplinka; penktojoje vietoje – jei muziejai plėstų veiklą: rengtų parodas, paskaitas, koncertus, šventes, užsiėmimus vaikams ir jaunimui; šeštojoje vietoje – jei muziejai rengtų šiuolaikines ekspozicijas (su vaizdo, garso įrašais ir pan.). Apklauso dalyvių išdėstyti prioritetai rodo muziejaus rinkodaros, viešųjų ryšių ir informacinės veiklos svarbą, taip pat būtinybę modernizuoti ekspozicijas ir didinti muziejų veiklos įvairovę, organizuojant įvairius renginius – paskaitas, parodas, koncertus, šventes ir kt.

► Taigi pastaruosiu metu muziejų veiklos prioritetas yra ne tik vertybių saugojimas, bet ir paslaugų teikimas ir jų prieinamumas. Tačiau be profesionalių darbuotojų muziejai negali tinkamai atlikti nė vienos funkcijos. Penkiasdešimt metų nė viena Lietuvos aukštoji mokykla nerengė profesionalių muziejininkystės specialistų. Muziejininkai savo darbo patirtį perduodavo tiesiog iš rankų į rankas. Nuo 2001 metų muziejininkystės studijų programos dėstomos Vilniaus ir Šiaulių universitetuose, tačiau vidinis ir tęstinis personalo mokymas nėra išplėtotas. Kultūros sektoriaus darbuotojai kelti profesinę kvalifikaciją gali vienintelėje įstaigoje – Kultūros darbuotojų tobulinimosi centre, tačiau į šio centro programų sąrašą nėra įtraukti nei kultūrinio turizmo, nei šiuolaikinių technologijų dalykai. Šie mokymo programų trūkumai rodo, jog reikia kurti naujas arba papildyti jau esamas programas naujomis kvalifikacijomis. Projekto dalyvių patirtis bus įvertinta ir įtraukta į kultūros darbuotojų rengimo ir tobulinimo programas.

► Šiuolaikinės visuomenės kaita, nacionaliniai ir bendraeuropiniai kultūros ir turizmo sektorių prioritetai kelia naujus reikalavimus muziejų darbuotojams. Projekto metu identifikuotos muziejų plėtros galimybės sukurs poreikį naujoms darbuotojų profesinėms žinioms, įgūdžiams ir kompetencijoms įgyti, didins personalo motyvaciją mokytis ir tiesiogiai prisidės prie Europos Sąjungos ir nacionalinių visą gyvenimą trunkančio mokymosi politikos tikslų įgyvendinimo. Muziejų vadovai ir už personalo mokymą atsakingi darbuotojai bus skatinami investuoti į darbuotojų žinias ir kompetencijas, glaudžiau bendradarbiauti su tarptautiniais partneriais, profesinio rengimo ir tobulinimo institucijomis, vietos bendruomenėmis ir, svarbiausia, ugdyti muziejaus personalo nuolatinio mokymosi poreikį kultūrinio turizmo ir šiuolaikinės žinių visuomenės plėtros kontekste. ■

ES finansuojami mokymai padės įgyvendinti Lietuvos muziejų modernizavimo programą

Lietuvos muziejų asociacijos kuruojami mokymai, vykstantys pagal dvejų metų kvalifikacijos kėlimo projektą „XXI amžiaus muziejininkų kompetencijos ir gebėjimų ugdymas“, padės įgyvendinti š. m. kovą Vyriausybės patvirtintą Muziejų modernizavimo programą.

Nors projektas dar tik įpusėja, jau realiai pajutome „jo teikiamą naudą, ypač profesinių gebėjimų srityje, – sako Raimundas Balza, LMA valdybos pirmininkas, Šiaulių „Aušros“ muziejaus direktorius. – Gautos profesinės, rinkodaros bei naujausių informacinių technologijų žinios padės mums pertvarkyti muziejus į kokybiškai naują, plačiau visuomenei atvirą ir patrauklią instituciją.“

► Lietuvos muziejų modernizavimo programai, kurią numatoma įgyvendinti 2007–2015 m., iš valstybės biudžeto numatoma skirti beveik 438 mln. litų. Už šias lėšas bus modernizuota muziejų materialinė bazė, papildyti muziejų rinkiniai, restauruotos muziejinės vertybės, pasitelkiant modernias technologijas aktualizuotas šalies kultūros paveldas.

► Anot R. Balzos, mokymų projekto metu išsiplėtė tarptautiniai ryšiai, nes paskaitas muziejininkystės temomis skaitantys dėstytojai iš Vakarų ir Vidurio Europos mokslo ir mokymo institucijų palaiko glaudžius ryšius su savo šalių muziejais, tiesiogiai dalyvauja jų plėtroje.

► „Dėl kompetencijos ir gebėjimų ugdymo programos turėsime daugiau žmonių, galinčių rengti regionines ir tarptautines kultūros programas“, – sako Lietuvos muziejų asociacijos vadovas.

Seminaras „Ekspozicijų ir parodų rengimas“ Šiaulių „Aušros“ muziejuje. V. Lunevičiaus nuotr.

EU Financed Training will Help to Implement Lithuanian Museum Modernization Programme

By Eglė SENAPĖDIENĖ

Trainings supervised by the Association of Lithuanian Museums will be delivered under the two year qualification upgrading project “Competence and Capacity Building of Museum Staff in the 21-st Century” and will help to implement the Museum Modernization Programme approved by the Government in March of this year. “Though the project is just reaching its half-way we have already felt its real benefits, especially in the area of professional capacities,” – says Raimundas Balza, the Chairman of the Board of the Association of Lithuanian Museums, the Director of Šiauliai “Aušra” Museum. – The professional knowledge, marketing and the most up-to-date ICT skills received will help us to restructure museums into the qualitatively new and attractive institutions open to the wide public”. Nearly 438 million Lithuanian Litas are to be allocated from the state budget for Lithuanian Museum Modernization Programme to be implemented in the period of 2007–2015. These funds will be used to modernize museum material resources, add new exhibits to the museum collections, restoration of the museum items, and modernization of the cultural heritage of the country through the use of modern technologies.

► Pasak R. Balzos, jau dabar svarstoma galimybė, kad muziejinių mokymai neapsiribotų šia dviemete programa, o būtų tęsiami rengiant kitus projektus. Pavyzdžiui, regioninėms programoms įgyvendinti būtų naudinga, kad muziejininkai pramoktų kaimynų latvių bei lenkų kalbų.

► „Išitikinome, kad mokymai labai sutelkia kolektyvą, atskleidžia žmonių kūrybinį potencialą, didina motyvaciją dirbti“, – sako R. Balza.

► Muziejų asociacijos vadovas sako, kad mokymų metu užmegzta ir naudingų ryšių su Lietuvos ir užsienio verslininkais, jau dabar siūlančiais naujus technologinius sprendimus muziejų ekspozicijoms. Gautas kvietimas apsilankyti tarptautinėje šiuolaikinės muziejinės ekspozicinės įrangos parodoje „Exponatec Cologne“, vyksiančioje š. m. spalio 31–lapkričio 3 d. Kelne.

► Projekte, gavusiame daugiau nei 2,3 mln. litų ES paramos pagal Lietuvos 2004–2006 metų BPD II prioriteto „Žmogiškųjų išteklių plėtra“ 2.2 priemonę, dalyvauja 278 muziejininkai. Projekto partneriai: Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės, Šiaulių „Aušros“, Trakų istorijos, Lietuvos teatro, muzikos ir kino, Lietuvos jūrų, Alytaus kraštotyros, Kėdainių krašto, Mažosios Lietuvos istorijos, Vilkaviškio krašto ir Raseinių krašto istorijos muziejai. ■

Parengė Eglė Senapėdienė

Anglų kalbos kursai Lietuvos jūrų muziejuje. Nuotr. iš LJM archyvo